

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2Csp/77/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121210967
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Karman
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5121210967.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou A. A. B., v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt D. XXXX/X, XXX XX E., o zaplatenie 577,68 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietla.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.12.2021 domáhal súdneho výroku, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 577,68 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.05.2019 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130 so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, a to z titulu zlúčenia tejto spoločnosti s VÚB, a.s., ktorá skutočnosť vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č. 341/B. So žalovaným uzatvorili spolu dňa 28.04.2014 zmluvu o pôžičke č. 6176846, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 4 500 Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 144,42 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8 665,20 Eur. Do dnešného dňa uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 8 087,52 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom z dňa 27.03.2019 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne ho upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.05.2019 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.05.2019 „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhšej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň

splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaná dostala do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.: 17Co/447/2016. Doposiaľ žalovaná dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje čl. 12.4 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 577,68 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. V zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručeníu piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu si žalobca v konaní neuplatnil.

Na podporu svojich tvrdení predložil žalobca spolu s návrhom zmluvnými stranami podpísanú Žiadosť a zmluvu o poskytnutí pôžičky, fotokópiu OP žalovaného, Výpis z účtu žalovaného za obdobie 03/2023, žalovaným podpísaný Súhlas so spracovaním osobných údajov a vyhlásenie klienta, Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere divízia SLPO podpísané žalovaným, Informácia o RPMN a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, Informácia o predschválenej pôžičke Quatro, Predžalobnú výzvu, Doručenku, Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, Prehľad splátok a úhrad (č.l. 12 – 24).

Uznesením č. k. 2Csp/77/2021 - 59 zo dňa 21.12.2022 súd pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že do konania na miesto doterajšieho žalobcu vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava.

Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 04.03.2023, na ktorom vec prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 21.02.2023 pracovnou zaneprázdnenosťou a hospodárnosťou konania a zároveň navrhli, aby súd rozhodol vo veci bez ich účasti. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že sa chcel so žalobcom dohodnúť a zaplatiť nárok žalobcu v splátkach, nárok uznal, po postupe súdu podľa § 181 CSP, kedy súd uviedol svoje predbežné právne zhodnotenie žalovaný uviedol, že nesúhlasí s nárokom žalobcu a nechce ho platiť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, celým spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu Consumer finance holding, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 28.04.2014 Zmluvu o pôžičke, ktorej predmetom bolo poskytnutie pôžičky žalovanému vo výške 4 500 Eur. Žalovaný sa zaviazal pôžičku splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 140,35 Eur, pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 32 %, RPMN 32 %, priemernej hodnote RPMN: 20,54 %, s poistením 2,9 % a s celkovými nákladmi spotrebiteľa 3 921 Eur a celkovou čiastkou 8 421 Eur. Prvá splátka bola splatná dňa 20.05.2014, ostatné splátky splatné k 20. dňu v mesiaci a posledná, čo je aj termín konečnej splatnosti, v 04/2019. Zároveň si strany dojednali poistenie vo výške 4,07 Eur mesačne, potom splátka s poistením bola vo výške 144,42 Eur (č. l. 12 - 13 spisu).

Z prehľadu splátok a úhrad daného úveru vyplýva, že žalovaný zaplatil celkovo sumu 8 087,52 Eur do podania žaloby. Rovnako z neho vyplýva, že predčasne splatným sa úver stal dňa 19.05.2019 (č. l. 23 -24 spisu).

Predžalobnou upomienkou zo dňa 27.03.2019 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného, aby zaplatil nedoplatok na splátkach v celkovej výške 433,26 Eur s upozornením, že ak do 05.05.2019

nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 01/2019 bude veriteľ oprávnený úver zosplatniť. Zásielku si žalovaný prevzal dňa 03.04.2019 (č. I. 20 rub - 21 spisu).

Listom zo dňa 22.05.2019 žalobca oznámil žalovanému, že došlo k zosplatneniu úveru (č. I. 21 rub spisu).

Žalovaná pohľadávka bola na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 v znení Dodatku č. 5 zo dňa 30.11.2021, uzatvorenej medzi spoločnosťami Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako postupcom a Intrum Slovakia s.r.o., ako postupníkom, a v zmysle prílohy č. 3 Identifikácia prípadu, na ktorý sa rámcová zmluva o postúpení pohľadávok vzťahuje), postúpená na súčasného žalobcu. Pôvodný žalobca oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky listom zo dňa 24.05.2022 (č. I. 42 - 56 spisu).

Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd danú vec posúdil podľa ustanovení tak, ako sú uvedené nižšie v texte tohto rozsudku.

Podľa § 657 zákona č. 40/1964 Zb., občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „občiansky zákonník“) zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok.

Podľa § 1 písm. 2 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej aj ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy,

ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 54a občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 39 občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 517 ods. 2 občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania v právnych vzťahoch vzniknutých po 1.2.2013 je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nárok vzniknutý mu z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ. Predmetná zmluva o pôžičke je spotrebiteľskou zmluvou a teda na právny vzťah založený zmluvou o pôžičke súd aplikoval príslušné ustanovenia občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. občianskeho zákonníka). Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (okrem iných) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky (§ 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch).

V prvom rade sa súd vzhľadom na návrh žalobcu uskutočnený v podaní doručenom súdu dňa 21.02.2023, aby súd rozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie nároku s poukazom na § 282 CSP a po prvotnom uznaní nároku zo strany žalovaného, keď tento svoj názor zmenil po právnom zhodnotení sporu zo strany súdu, súd uvádza, že má za to, že aj v prípade uskutočnenia prejavu spotrebiteľa, ktorým spotrebiteľ vyjadril vôľu zaplatiť dlh žalobcu (uznal ho), je vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu povinnosťou súdu ex offa skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, z ktorej žalobca odvádzal uplatnený nárok, a to s poukazom na potrebu ochrany slabšej strany. Súd má za to, že aj keď to výslovne Civilný sporový poriadok neuvádza, je v súlade so zásadou spravodlivosti, že súd nesmie rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku, pokiaľ spotrebiteľská zmluva alebo iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou obsahujú zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná alebo zmluva, z ktorej je odvodzovaný žalobou uplatňovaný nárok, ktorý je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, je absolútne neplatným právnym úkonom a to čo i len v časti (rovnaký záver zrov. napr. rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 8. júna 2021, sp. zn. 6CoCsp/62/2020, rozsudok Krajský súd Banská Bystrica zo dňa 10. decembra 2020, sp. zn. 12Co/61/2019, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 8. decembra 2020, sp. zn. 14CoCsp/26/2020). V obdobnom prípade, kedy bol zo strany súdu v spotrebiteľskom spore ex offa uskutočnený preskum žalovanej pohľadávky z pohľadu premlčania tiež Najvyšší súdu SR v rozsudku sp. zn. 4Cdo/147/2021 zo dňa 29.06.2022 uviedol, že „ak premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať (nemožno ho uplatniť v súdnom ani v inom procesnom konaní), je v zásade neprípustné domáhať sa žalobou priznania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 54a OZ. Pokiaľ si žalobca takýto procesný nárok aj tak uplatní, žaloba musí byť zamietnutá, a to aj pre prípad, že dôjde k uznaniu nároku žalovanou stranou. Podmienka uznania nároku totiž nie je splnená vtedy, ak by vydanie rozsudku pre uznanie nároku bolo v rozpore s kogentným ustanovením § 54a OZ. Splneniu zákonnej podmienky pre vydanie rozsudku na základe uznania nároku bráni také uznanie nároku, ktorý je (ex lege) zo zákona zbavený súdnej vymáhateľnosti“. Najvyšší súdu SR teda sám uznal, že v situácii, kedy právo nie je možné priznať, súd nemôže na základe uznania nároku žalovaného právo priznať, ale jeho povinnosťou je žalobu zamietnuť.

Keďže súd ustálil, že zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzťahuje sa na ňu zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy, podrobil zmluvu prieskumu, či spĺňa všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 predmetného zákona a teda či nie je dôvod úver podľa § 11 tohto zákona posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov.

Po preskúmaní predmetnej zmluvy súd zistil, že zmluva bola uzatvorená v predpísanej forme a zároveň obsahuje predpísané náležitosti v zmysle § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd ďalej v konaní skúmal, či voči žalovanému nie je uplatňovaný premlčaný nárok. Žaloba bola podaná dňa 28.12.2021, teda za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, ktorý umožňuje aj bez námietky žalovaného prihliadať na premlčanie. Súd po preskúmaní nároku žalobcu na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je premlčaný, keď pri aplikácii § 565 v spojení s § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka došlo zo strany žalobcu k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a to ku dňu 22.05.2019. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh, stanovuje Občiansky zákonník v § 103, druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu, začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. V tomto prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky za mesiac 01/2019, ako je to zrejmé z predžalobnej upomienky zo dňa 27.03.2019, ktorá bola splatná dňa 20.1.2019, začala plynúť premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplatneného dlhu odo dňa nasledujúceho po splatnosti uvedenej splátky, teda odo dňa 21.01.2019, keď svoje právo na zaplatenie zosplatneného dlhu žalovaného z úveru si žalobca uplatnil na súde dňa 28.12.2021, a teda v rámci zákonnej 3-ročnej premlčacej doby.

Súd ďalej posudzoval zmluvne dojednané úroky, keď vo vzťahu k nim došiel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je v časti týkajúcej sa výšky úrokov neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 občianskeho zákonníka).

Pri dojednávani úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) zaužívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp.zn. 5 Cdo 26/2011).

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 5 rokov v apríli 2014 činil úrok 13,47 % p.a. a pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v apríli 2014 činil úrok 11,78 % p.a. (nbs – štatistické údaje – finančné inštitúcie – banky – štatistické a analytické prehľady – banková úroková štatistika úvery). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami (keď je na úrovni cca 2,5-násobku). Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Pri posúdení primeranosti výšky úrokov súd porovnal dohodnutý úrok vo výške 32 % s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek, pričom zistil, že priemerné úrokové miery z úverov pri nových obchodoch, spotrebiteľských a ostatných úverov s dobou splatnosti do päť rokov boli za mesiac 04/2014 vo výške 13,47 % ročne a nad päť rokov v rovnakom období vo výške 11,78 % ročne (zmluva uzatvorená dňa 28.04.2014 so splatnosťou prvej splátky 05/2014 a splatnosťou konečnej splátky 04/2019, tzn. úver poskytnutý v trvaní 5 rokov). Občiansky zákonník ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti ale nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, pretože aj tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 občianskeho zákonníka. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané pri poskytnutí peňažnej pôžičky, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi, ako aj mravným princípom spoločenského poriadku, sú v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

Súd v predmetnom prípade ustálil, že výška úrokov je rozpore s dobrými mravmi, pretože prevyšuje obvyklú výšku úrokov na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch viac ako dvojnásobne. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je s poukazom na § 39 občianskeho zákonníka zmluva o úvere v časti úroku neplatným právny úkon. V tejto súvislosti súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať.

Súd považuje za potrebné poukázať aj na § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka, ktoré nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívy dobrých mravov. Aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti (obdobne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018, Krajského súdu v Bratislave sp.zn.9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.

Súd preto uzatvára, že dohodnutá úroková sadzba 32 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Súd preto dospel k záveru o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi.

Z dôvodu vyhodnotenia dojednania o zmluvnej úrokovej sadzbe ako neplatného, žalobca nemá nárok na úroky z úveru a preto by súd žalobcovi mohol priznať nárok len na vrátenie dlžnej istiny bez úrokov. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 4 500 Eur a žalovaný uhradil 8 087,52 Eur. Zo zmluvy o poskytnutie pôžičky vyplýva, že povinnosťou žalobcu bolo platiť právnomu predchodcovi žalobcu tiež poisťné mesačne vo výške 4,07 Eur, ktoré by za celé obdobie predstavovalo sumu 244,20 Eur. Ako bolo konštatované vyššie, žalovaný uhradil oproti dlžnej sume (4 500 Eur), povinnosti zaplatiť poisťné (244,20 Eur) sumu 8 087,52 Eur a teda je zrejmé, že žalovaný istinu úveru ako aj poisťné preplátil. Z toho dôvodu potom žalobca voči žalovanému nemá nárok na úhradu v žalobe uplatnenej sumy a súd preto žalobu žalobcu vo vzťahu k deklarovanej dlžnej istine zamietol.

Vo vzťahu k zákonnému úroku z omeškania uplatnenému žalobou súd uvádza, že nakoľko žalobu vo vzťahu k zaplateniu dlžnej sumy zamietol, keď konštatoval, že žalobcovi nárok na zaplatenie špecifikovanej sumy 577,68 eur nevznikol a teda žalovaný sa nemohol dostať do omeškania s plnením peňažného dlhu, ako to uvádza žalobca v žalobe. Vzhľadom teda na skutočnosť, že žalovaný sa nezaplatením dlžnej sumy nedostal do omeškania, žalobcovi nevznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania, ktorý uplatnil zo sumy 577,68 Eur vo výške 5 % ročne od 28.05.2019 do zaplatenia a teda nárok žalobcu súd aj v tomto rozsahu zamietol.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v spore v celom rozsahu úspešný, keďže súd zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Vzhľadom však na skutočnosť, že žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, keď v konaní nebol ani zastúpený právny zástupcom, súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

S poukazom na tieto skutočnosti, súd ďalej v konaní neaplikuje § 262 ods.2 CSP, podľa ktorého o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.